

TARTALOM/SADRŽAJ

KÖSZÖNTŐ: NAVRACSICS TIBOR	11
POZDRAVNE RIJEČI: TIBOR NAVRACSICS	13
ELŐSZÓ: FODOR PÁL	15
PREDGOVOR: PÁL FODOR.....	17
ELŐSZÓ: JASNA TURKALJ	19
PREDGOVOR: JASNA TURKALJ	21
1. AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ÉS A MAGYAR–HORVÁT ÁLLAMKÖZÖSSÉG FELBOMLÁSA	23
SOKCSEVITS DÉNES: Magyar rendezési tervek a horvát- (délszláv-) kérdés megoldására az első világháború idején	25
STJEPAN MATKOVIĆ: A horvát politika evolúciója az első világháború előestéjén	36
IFJ. BERTÉNYI IVÁN: Magyar–horvát közjogi és politikai viták a századfordulón. Bánffy Dezső intrikái Khuen-Héderváry Károly horvát bán ellen	44
ZORAN GRIJAK: A Jugoszláv Klub Májusi deklarációja a bécsi Birodalmi Tanácsban (1917). Stjepan Sarkotić és Burián István levelezésének tükrében	56
POLLMANN FERENC: Horvát ezredek az első világháborúban	64
1. PRVI SVJETSKI RAT I RASPAD UGARSKO-HRVATSKE DRŽAVE	71
DINKO ŠOKČEVIĆ: Mađarski politički planovi za rješenje hrvatskog (jugoslavenskog) pitanja u vrijeme Prvog svjetskog rata	73
STJEPAN MATKOVIĆ: Evolucije hrvatske politike uoči Prvoga svjetskog rata	84
IVÁN BERTÉNYI ML.: Komu ni <i>khuenošтина</i> nije bila dostatno prougarska. Intrige Dezsóa Bánffyja protiv hrvatskog bana Károlya Khuen-Héderváryja	92
ZORAN GRIJAK: Svibanjska deklaracija Južnoslavenskog kluba u bečkom Carevinskom vijeću (1917.) u svjetlu korespondencije Stjepana Sarkotića i Istvána Buriána	104
FERENC POLLMANN: Hrvatske pukovnije u Prvom svjetskom ratu	112

2. A BÁNI MÉLTÓSÁG	117
DAMIR KARBIĆ: Horvát főurak, nemesek és a Magyar Korona a kései Árpád-korban és az Anjou királyok idején.	119
ZSOLDOS ATTILA: A királyi hatalom és Szlavónia a 14. század első negyedében	126
SUZANA MILJAN: Zágráb vármegye nemességének viszonya a királyi és a báni hatalomhoz Zsigmond király korában (1387–1437)..	137
PÁLÓSFALVI TAMÁS: A bánok helye a királyság kormányzati struktúrájában. Királyi hatalom és területi különkormányzat, 1435–1526	146
BORISLAV GRGIN: Horvát és szlavón bánok a Hunyadiak idején és a Jagelló-korban	154
VARGA SZABOLCS: Bán vagy alkirály? A horvát–szlavón báni hatalom változása a 16–17. században	160
IVANA HORBEC: A felvilágosult abszolutizmus és a báni méltóság. Bevezetés a horvát–szlavón rendek politikájába (1756–1790)	168
2. BANSKA ČAST	175
DAMIR KARBIĆ: Hrvatski velikaši i plemići i ugarska kruna u razdoblju kasnih Arpadovića i Anžuvina	177
ATTILA ZSOLDOS: Kraljevska vlast i Slavonija u prvoj čtvrtini 14. stoljeća	184
SUZANA MILJAN: Plemstvo Zagrebačke županije prema kraljevskoj i banskoj vlasti u doba kralja Žigmunda (1387. – 1437.)	195
TAMÁS PÁLÓSFALVI: Mjesto banova u upravljачkoj strukturi kraljevstva. Kraljevska vlast i područna autonomija, 1435. – 1526.	203
BORISLAV GRGIN: Hrvatski i slavonski banovi za vladavine Korvina i Jagelovića	211
SZABOLCS VARGA: Ban ili potkralj? Promjena hrvatsko–slavonske banske vlasti u 16. i 17. stoljeću	216
IVANA HORBEC: Prosvijećeni apsolutizam i banska služba. Uvod u politiku hrvatsko–slavonskih staleža (1756. – 1790.)	224
3. GAZDASÁGI FORDULÓPONTOK	231
WEISZ BOGLÁRKA: Királyi adózás Szlavóniában az Árpád-kortól az Anjou-kor első feléig	233
IVAN JURKOVIĆ: Demográfiai válság az oszmánellenes háborúk idején. Magyar és horvát főurak és a horvát kitelepülők	242
MARIJA KARBIĆ: Szlavón városok a Magyarország, az Adria térsége és a Német Császárság közötti kereskedelemben	250
OROSZ ANDRÁS: A kamarai igazgatás kezdetei a Dráva–Száva-köz keleti részén a törökök kiűzése után	258
HRVOJE PETRIĆ: A „hosszú” 19. század gazdaság- és környezettörténete újabb horvát historiográfiájának áttekintése. Különös tekintettel a horvát–magyar kölcsönhatásokra	265
NAGY MARIANN: A horvát gazdaság az 1850-es és 1860-as években a birodalmi statisztikai szolgálat tükrében.	272

3. PREKRETNICE U GOSPODARSTVU	283
BOGLÁRKA WEISZ: Kraljevsko oporezivanje u Slavoniji od doba Arpadovića do prve polovice doba Anžuvina	285
IVAN JURKOVIĆ: Demografska kriza u razdoblju protuosmanskih ratova. Ugarski i hrvatski velikaši i hrvatski raseljenici	294
MARIJA KARBIĆ: Slavonski gradovi u trgovini između Ugarske, Jadrana i Njemačkog Carstva	302
ANDRÁS OROSS: Početci komorske uprave na istočnom dijelu područja između Drave i Save nakon istjerivanja Turaka	310
HRVOJE PETRIĆ: Osvrt na noviju hrvatsku historiografiju o gospodarskoj povijesti i povijesti okoliša u „dugom“ 19. stoljeću. S težištem na hrvatsko–mađarskim prožimanjima	317
MARIANN NAGY: Hrvatsko gospodarstvo 1850-ih i 1860-ih godina u svjetlu statističkih podataka Carstva	324
4. MAGYAR–HORVÁT VISZONY 1848–1849-BEN	335
HERMANN RÓBERT: Az 1848–1849. évi horvát–magyar katonai konfliktus mérlege	337
VLASTA ŠVOGER: Andrija Torkvat Brlić. A magyarokkal való megbékélést pártoló magányos hang Horvátországban 1848–1849-ben	344
RESS IMRE: Fran Kurelac és a nyugat-magyarországi horvátok nemzeti mobilizálásának kísérlete 1848 tavaszán	351
ARIJANA KOLAK BOŠNJAK: Az (egykori) Horvát–Magyar Párt tagjainak viszonya a magyar forradalomhoz, annak eszméihez és vívmányaihoz	366
4. HRVATSKO–MAĐARSKI ODNOSI 1848. – 1849.	373
RÓBERT HERMANN: Bilanca hrvatsko–ugarskih vojnih sukoba 1848. – 1849. godine	375
VLASTA ŠVOGER: Andrija Torkvat Brlić. Usamljeni glas u Hrvatskoj za pomirenje s Mađarima 1848. – 1849.	382
IMRE RESS: Fran Kurelac i pokušaj nacionalne mobilizacije Hrvata u Zapadnoj Ugarskoj u proljeće 1848. godine	388
ARIJANA KOLAK BOŠNJAK: Odnos članova (bivše) Hrvatsko–vugerske stranke prema mađarskoj revoluciji, njezinim idejama i postignućima	402
5. A DUALIZMUS INTÉZMÉNYEI	409
SOMOGYI ÉVA: Hivatalnokok a Habsburg Monarchia közös kormányzatában	411
ŽELJKO HOLJEVAC: A budapesti horvát minisztérium (1868–1918)	419
CIEGER ANDRÁS: Horvát képviselők a magyar országgyűlésben (1868–1918)	426
BRANKO OSTAJMER: Horvát képviselők a budapesti közös országgyűlésben (1868–1918)	436
5. USTANOVE U DOBA DUALIZMA.	445
ÉVA SOMOGYI: Službenici u zajedničkoj vladi Habsburške Monarhije	447
ŽELJKO HOLJEVAC: Hrvatsko ministarstvo u Budimpešti (1868. – 1918.)	454

ANDRÁS CIEGER: Hrvatski zastupnici u ugarskom saboru (1868. – 1918.)	461
BRANKO OŠTAJMER: Hrvatski zastupnici u Zajedničkom saboru u Budimpešti (1868. – 1918.)	471
6. HATÁRZÓNÁK, HATÁRVIDÉKEK	479
STANKO ANDRIĆ: A Garai főnemesi család és a Horvát Királyság	481
C. TÓTH NORBERT: Garai Miklós dalmát–horvát és szlavón bán örökös bántóságának kérdése. A Garaiak dalmáciai birtoklása a 14. század végén	493
ZRINKA PEŠORDA VARDIĆ: A király és a köztársaság. Ragusa és a Magyar Korona Luxemburgi Zsigmond király korában (1387–1437) . . .	504
HORVÁTH RICHÁRD: A török elleni határvédelem és szervezeti változásai a Mátyás-korban	513
VÉGH FERENC: Egy különleges határregió. A Muraköz a 17. században	522
ALEXANDER BUCZYNSKI: Ad fontes historiae. A Katonai Határőrvidék horvátországi historiográfiájának trendjei és a jövőbeli kilátások	529
6. RUBNE ZONE I POGRANIČNI KRAJEVI	541
STANKO ANDRIĆ: Velikaška obitelj Gorjanski i Hrvatsko Kraljevstvo	543
NORBERT C. TÓTH: Pitanje doživotnog banovanja dalmatinsko–hrvatskog i slavonskog bana Nikole Gorjanskog. Dalmatinski posjed Gorjanskih na koncu 14. stoljeća	555
ZRINKA PEŠORDA VARDIĆ: Kralj i republika. Dubrovnik i ugarska kruna u vrijeme kralja Sigismunda Luksemburškog (1387. – 1437.)	565
RICHÁRD HORVÁTH: Pogranična protuturska obrana i njezine organizacijske promjene u doba Matijaša	573
FERENC VÉGH: Osobita pogranična regija. Međimurje u 17. stoljeću	582
ALEXANDER BUCZYNSKI: Ad fontes historiae. Trendovi u historiografiji o Vojnoj krajini u Hrvatskoj i izgledi za budućnosti	589
7. HORVÁT ÉS MAGYAR NEMZETI ÉBREDÉS ÉS A KATOLIKUS EGYHÁZ	601
MOLNÁR ANTAL: A katolikus egyház szerepe a horvát nemzetépítés 17. századi kezdeteiben	603
ZRINKA BLAŽEVIĆ: A szent államtól a rendi köztársaságig. A reformkatolikus illírizmus a 17. században	610
BENE SÁNDOR: Constantinus és Victoria. Zrínyi Miklós első házasságának története	618
ROBERT SKENDEROVIĆ: Egyházi viszonyok és a magyar, német, valamint a horvát katolikusok etnikai együttélése a magyar Dunamelléken a 18. században	630
7. NACIONALNO BUĐENJE KOD HRVATA I MAĐARA I KATOLIČKA CRKVA	637
ANTAL MOLNÁR: Uloga katoličke Crkve u počecima izgradnje hrvatske nacije u 17. stoljeću	639

ZRINKA BLAŽEVIĆ: Od svete države do staleške republike Reformnokatolički ilirizam tijekom 17. stoljeća	646
SÁNDOR BENE: Constantinus i Victoria. Priča o prvom braku Nikole Zrinskoga	654
ROBERT SKENDEROVIĆ: Crkvene prilike i etnički suživot mađarskih, njemačkih i hrvatskih katolika u ugarskom Podunavlju tijekom 18. stoljeća	666
8. MAGYAR–HORVÁT KULTURÁLIS ÉRINTKEZÉSEK	673
NYOMÁRKAY ISTVÁN: A közép-kelet-európai nyelvek szellemi rokonsága	675
KISS Gy. CSABA: Horvát tájak, horvátok a 19. századi magyar útirajzokban	684
VLASTA ŠVOGER – TAMARA TVRTKOVIĆ: A hungarofiliától a hungarofóbiáig. Magyarsággép Horvátországban a 16. századtól a 19. századig	690
TIHOMIR CIPEK: Konzervativizmus – Magyarország és Horvátország komparatív perspektívában 1918–1945	698
8. MAĐARSKO-HRVATSKI KULTURNI DODIRI	709
ISTVÁN NYOMÁRKAY: Duhovna srodnost jezika srednjoistočne Europe	711
CSABA G. KISS: Hrvatski krajolici i Hrvati u mađarskim putopisima 19. stoljeća	720
VLASTA ŠVOGER – TAMARA TVRTKOVIĆ: Između ugrofilije i ugrofobije. Slika Mađara u Hrvatskoj od 16. do 19. stoljeća	726
TIHOMIR CIPEK: Konzervativizam – Mađarska i Hrvatska u komparativnoj perspektivi 1918. – 1945.	733
REZÜMÉK/SAŽETCI	743
Néhány fontosabb személynév magyar és horvát nyelvű alakja / Mađarske i hrvatske varijante osobnih imena istaknutijih pojedinaca	767
Néhány fontosabb földrajzi név magyar és horvát nyelvű alakja / Mađarske i hrvatske varijante važnijih geografskih pojmova	771